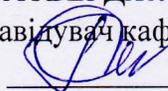

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Наталія СИЗОНЕНКО

«30» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма «Політологія»

спеціальність

052 Політологія

галузь знань

05 Соціальна та поведінкові науки

освітній ступінь

магістр

факультет

обліку та фінансів

Полтава
2021 – 2022 н.р.

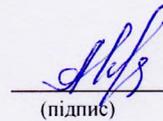
Робоча програма навчальної дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Політологія» спеціальності 052 Політологія.

Мова викладання: державна

Розробник: Ільченко А.М., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, к.пед.н., доцент

«30» серпня 2021 року

Розробник

(підпис)

(Алла ІЛЬЧЕНКО)
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін протокол від 30 серпня 2021 р. № 1

Затверджено завідувачем кафедри

«30» серпня 2021 року

(підпис)

(Наталія СИЗОНЕНКО)
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено гарантом освітньої програми «Політологія»

«30» серпня 2021 року

(підпис)

(Анастасія НЕКРЯЧ)
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено головою НМР спеціальності «Політологія»
(назва)

(підпис)

(Алла ІЛЬЧЕНКО)
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання ОП (052ПОЛІТ_мд_2021)
Загальна кількість годин –	135
Кількість кредитів –	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	I
Семестр	I
Лекції (годин)	14
Практичні (семінарські) (годин)	32
Лабораторні (годин)	-
Самостійна робота (годин)	89
у т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), годин	-
Форма семестрового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: соціально-гуманітарні дисципліни.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: усвідомлення магістрами сучасного стану та перспектив розвитку вищої освіти; формування у них системи знань про особливості навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, його наукове, методичне та нормативне забезпечення; розвиток практичних умінь і навичок організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання і виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку), фахової підготовки до виконання професійної діяльності й суспільного життя.

Основні завдання навчальної дисципліни: розкрити основні теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти; надати знання основних педагогічних категорій і понять, закономірностей функціонування системи вищої освіти, її складових (навчально-виховний процес, управління, викладач, здобувач вищої освіти тощо); ознайомити з основами дидактики та теорії виховання у вищій школі; сформувати практичні уміння і навички творчого дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності в умовах закладу вищої освіти; удосконалити навички самостійної навчальної роботи; виховувати особистісні якості майбутнього викладача, відповідальне ставлення до виконання професійних обов'язків.

Компетентності:

загальні:

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;

спеціальні (фахові, предметні):

СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.

Програмні результати навчання:

ПРН 10. Знати принципи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукове, методичне та нормативне забезпечення.

Методи навчання: словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-

пошукового характеру, діалог); наочні методи (ілюстрування), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування педагогічних задач); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль), інтерактивні методи (робота в групах, мікродослідження); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво.

Загальні основи педагогіки вищої школи. Визначення педагогіки вищої школи як науки, її предмет і завдання. Основні категорії педагогіки вищої школи: виховання, навчання, освіта, розвиток, формування, соціалізація, педагогічний і виховний процес, педагогічна теорія, педагогічна концепція, педагогічна ідея, педагогічна закономірність, педагогічний принцип, інші. Коротка історія вищої педагогічної освіти в Україні та за кордоном. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Роль і місце педагогіки вищої школи в системі підготовки магістрів.

Тема 2. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.

Загальне поняття методології. Основи науково-педагогічного дослідження: принципи, логіка, методи: емпіричні, теоретичні, математичні і статистичні. Основні вимоги до проведення педагогічного дослідження.

Тема 3. Вища школа як педагогічна система.

Освіта в соціокультурному вимірі. Моделі освіти в сучасному світі. Мета і завдання вищої освіти в Україні. Стан і тенденції розвитку системи вищої освіти в Україні та за кордоном. Пріоритетні напрями, принципи, шляхи реформування вищої освіти. Принципи побудови системи вищої освіти. Заклади вищої освіти, їх характеристика, основні завдання.

Тема 4. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.

Проектування змісту навчання у вищій школі. Дидактичні моделі змісту освіти. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепція розвитку освіти України. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти: навчальний план підготовки фахівців, графік навчального процесу, робоча програма навчальної дисципліни, навчальна література. Стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна, освітньо-наукова програма. Навчально-методичний комплекс навчальних дисциплін у закладі вищої освіти. Система контролю за якістю освіти у вищій школі. Зміст стандартизації і гуманізації вищої освіти на рівні навчальних планів та програм.

Тема 5. Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.

Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу у ЗВО. Готовність до педагогічної діяльності, педагогічна майстерність. Функції, права та обов'язки, основні напрями діяльності викладача вищої школи. Академічна доброчесність. Психолого-педагогічна культура діяльності викладача вищої школи: критерії та шляхи формування. Культура педагогічного та ділового спілкування як інструмент професійної діяльності викладача вищої школи. Зовнішня культура. Культура мовлення. Культура почуттів. Культура поведінки. Етикет.

Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.

Студентство як соціальна група. Вікові особливості студентської молоді. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти сучасного ЗВО. Типологія здобувачів вищої освіти. Особливості соціально-педагогічної адаптації молоді у закладі вищої освіти. Студентоцентроване навчання. Поняття студентоцентризму. Мета, завдання, основні ідеї концепції студентоцентрованого навчання. Шляхи впровадження студентоцентрованого навчання у сучасному закладі вищої освіти.

Тема 7. Основи дидактики вищої школи.

Розуміння дидактики вищої школи. Предмет та завдання дидактики. Основні категорії дидактики: викладання, навчання (процес навчання), освіта, знання, вміння, навички. Сутність і структура процесу навчання у вищій школі: цільовий компонент, мотиваційно-стимулюючий, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольню-регулюючий, оцінювально-результативний компоненти, їх зв'язки та залежності. Основні функції процесу навчання у вищій школі. Закономірності й принципи навчання у вищій школі. Актуальні проблеми навчання в сучасних закладах освіти.

Тема 8. Методи і методичні технології навчання у закладах вищої освіти.

Поняття методів і прийомів навчання. Основні підходи до класифікації методів навчання. Вибір методів навчання. Типи навчання. Вибір типу навчання. Сутність педагогічних технологій. Сучасні навчально-виховні технології в системі вищої освіти. Класифікація та характеристика інноваційних педагогічних технологій: модульно-рейтингової технології навчання, особистісно зорієнтованої технології, акмеологічних технологій, технологій проблемного і групового навчання, ігрових технологій, інших. Технології дистанційного і змішаного навчання: сутність, значення, особливості впровадження. Формування готовності майбутніх викладачів вищої школи до інноваційної педагогічної діяльності засобами моделювання.

Тема 9. Організаційні форми роботи у закладах вищої освіти.

Форми організації навчання у закладі вищої освіти. Лекція як провідна форма навчання у закладі вищої освіти. Мета, функції, основні етапи проведення. Види лекцій у вищій школі. Оцінка якості лекції. Семінарські та практичні заняття у закладах вищої освіти: основні функції, етапи підготовки. Види семінарських і практичних занять. Оцінювання якості проведення семінарських і практичних занять у вищій школі. Лабораторні заняття, практикуми, їх особливості проведення. Комплексні форми організації навчання.

Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Види самостійної роботи: репродуктивні, репродуктивно-варіантні, евристичні, дослідницькі. Керівництво самостійною роботою здобувачів вищої освіти. Психолого-педагогічні питання організації самостійної роботи у вищій школі. Рівні сформованості умінь самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Управління та самоуправління навчальною діяльністю. Сутність, мета й особливості управління освітою. Суть, умови, етапи і прийоми самоосвіти та самовиховання.

Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.

Поняття «педагогічний контроль», умови, вимоги та функції педагогічного контролю: контролююча (діагностична), навчальна, виховна, розвивальна, методична. Форми та методи педагогічного контролю у вищій школі. Критерії і загальні вимоги до оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Європейська кредитно-трансферна система організації навчання: її суть і значення, мета і завдання. Методичні принципи розробки та впровадження кредитно-трансферної системи навчання та оцінювання знань студентів у вищій школі. Основні елементи механізму дії системи ЄКТС. Поняття: «кредит» як основний структурний елемент ЄКТС. Технологія оцінювання. Шкала оцінювання. Відповідність шкали оцінювання ЄКТС з національною системою оцінювання в Україні.

Тема 12. Організація процесу виховання у вищій школі.

Основні положення виховання як чинника соціалізації особистості. Виховання як соціально-особистісне та педагогічне явище. Сутність і зміст процесу виховання у вищій школі. Мета, завдання і основні напрями виховання у сучасному суспільстві. Розумове, трудове, національне та патріотичне, гуманістичне, морально-статеве, спортивно-фізичне, екологічне, економічне, правове, художньо-естетичне виховання студентської молоді. Основні закономірності та принципи виховання.

Позааудиторна робота у вищій школі. Організація дозвілля здобувачів вищої освіти. Виховна робота у позанавчальний час. Особливості виховної роботи куратора академічної групи. Загальна характеристика діяльності куратора, професіограма куратора. Функції

(аналітична, організаторська, комунікативна, соціальна) і напрями діяльності куратора (громадянське та патріотичне виховання, правове, моральне, екологічне, естетичне, професійно-педагогічне виховання, формування наукового світогляду). Планування виховної роботи куратора академічної групи. Критерії ефективності роботи куратора академічної групи.

Тема 13. Методи та прийоми виховного впливу на особистість.

Способи виховного впливу на людину. Методи формування свідомості. Методи формування суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності й поведінки. Методи контролю й аналізу ефективності виховання. Зумовленість методів виховання метою, завданням, змістом, віковими та індивідуальними особливостями. Моделі й сити виховання. Виховні системи. Виховання особистості у колективі. Самовиховання.

Тема 14. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти магістратури.

Значення науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти. Готовність магістрів до науково-дослідної роботи, рівні готовності. Теоретичні та емпіричні дослідження. Форми викладу результатів наукових досліджень. Магістерські роботи та їх типи. Загальні і специфічні вимоги до магістерської роботи. Наукові конференції. Вимоги до тез матеріалів та статей наукового дослідження.

Тема 15. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.

Сутність педагогічної інноватики. Провідні методи дослідження інноваційних процесів. Напрями компонентного оновлення сучасної системи освіти. шляхи оновлення системи вищої освіти в Україні: реформування, державні стандарти тощо. Сучасні технології – підґрунтя оновлення професійної підготовки викладача вищої школи. готовність викладача до інноваційної діяльності у вищій школі.

Тема 16. Державна освітня політика.

Сутність, поняття, системність державної освітньої політики. Історико-політичні аспекти реформування вищої освіти. Європейський освітній простір та Україна. Проблеми і перспективи розвитку вищої освіти в Україні.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	денна форма (052ПОЛІТ_мд_2021)				
	усього	у тому числі			
л		с	лаб.	с.р.	
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво.	8	2	2	-	4
Тема 2. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.	8	-	2	-	6
Тема 3. Вища школа як педагогічна система.	8	2	2	-	4
Тема 4. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	9	-	2	-	7
Тема 5. Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.	8	2	2	-	4
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	8	-	2	-	6
Тема 7. Основи дидактики вищої школи.	8	2	2	-	4
Тема 8. Методи і методичні технології навчання у закладах вищої освіти.	10	-	2	-	8

Тема 9. Організаційні форми роботи у закладах вищої освіти.	8	-	2	-	6
Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.	8	2	2	-	4
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	8	2	2	-	4
Тема. 12. Організація процесу виховання у вищій школі.	8	2	2	-	4
Тема 13. Методи та прийоми виховного впливу на особистість.	10	-	2	-	8
Тема 14. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти магістратури.	8	-	2	-	6
Тема 15. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.	8	-	2	-	6
Тема 16. Державна освітня політика.	10	-	2	-	8
Усього годин	135	14	32	-	89

6. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма (052ПОЛІТ_мд_2021)
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво.	2
Тема 2. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.	2
Тема 3. Вища школа як педагогічна система.	2
Тема 4. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	2
Тема 5. Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.	2
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	2
Тема 7. Основи дидактики вищої школи.	2
Тема 8. Методи і методичні технології навчання у закладах вищої освіти.	2
Тема 9. Організаційні форми роботи у закладах вищої освіти.	2
Тема 10. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.	2
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	2
Тема. 12. Організація процесу виховання у вищій школі.	2
Тема 13. Методи та прийоми виховного впливу на особистість.	2
Тема 14. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти магістратури.	2
Тема 15. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.	2
Тема 16. Державна освітня політика.	2
Разом	32

7. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма (052ПОЛІТ_мд_2021)
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво.	4
Тема 2. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.	6
Тема 3. Вища школа як педагогічна система.	4
Тема 4. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	7
Тема 5. Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.	4
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	6
Тема 7. Основи дидактики вищої школи.	4
Тема 8. Методи і методичні технології навчання у закладах вищої освіти.	8
Тема 9. Організаційні форми роботи у закладах вищої освіти.	6
Тема 10. Самостійна роботи здобувачів вищої освіти.	4
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	4
Тема 12. Організація процесу виховання у вищій школі.	4
Тема 13. Методи та прийоми виховного впливу на особистість.	8
Тема 14. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти магістратури.	6
Тема 15. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.	6
Тема 16. Державна освітня політика.	8
Разом	89

8. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПР 10. Знати принципи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукове, методичне та нормативне забезпечення.	поточний контроль: опитування, участь у дискусіях, тестування; виконання завдань самостійної роботи: практичні завдання, підготовка реферативних доповідей з мультимедійними презентаціями; семестровий контроль: залік.

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти (052ПОЛІТ_бд_2021)

Теми занять	Програмні результати навчання	Разом
	ПРН10	
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво.	+	1

Тема 2. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.	+	1
Тема 3. Вища школа як педагогічна система.	+	1
Тема 4. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	+	1
Тема 5. Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.	+	1
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	+	1
Тема 7. Основи дидактики вищої школи.	+	1
Тема 8. Методи і методичні технології навчання у закладах вищої освіти.	+	1
Тема 9. Організаційні форми роботи у закладах вищої освіти.	+	1
Тема 10. Самостійна роботи здобувачів вищої освіти.	+	1
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	+	1
Тема 12. Організація процесу виховання у вищій школі.	+	1
Тема 13. Методи та прийоми виховного впливу на особистість.	+	1
Тема 14. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти магістратури.	+	1
Тема 15. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.	+	1
Тема 16. Державна освітня політика.	+	1
Разом	16	16
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	100	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	60	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН10.	100	100	60
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

9. Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю								Разом	
	Опитування, участь у дискусіях		Тестування		Виконання завдань самостійної роботи					
					Практичні завдання		Реферат, презентація			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН10.	29	48	5	9	19	32	7	11	60	100
Разом	29	48	5	9	19	32	7	11	60	100

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- опитування, участь у дискусіях;
- тестування;
- виконання завдань самостійної роботи (практичні завдання, доповідь, презентація).

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є:

- залік.

10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Тестування	Виконання завдань самостійної роботи		
			Практичні завдання	Реферат, презентація	
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука та мистецтво.	3		2		5
Тема 2. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи.	3		2		5
Тема 3. Вища школа як педагогічна система.	3		2		5
Тема 4. Зміст вищої освіти в Україні: методичне та нормативно-правове забезпечення.	3		2		5
Тема 5. Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.	3		2		5
Тема 6. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване	3		2		5

навчання.					
Тема 7. Основи дидактики вищої школи.	3		2		5
Тема 8. Методи і методичні технології навчання у закладах вищої освіти.	3		2		5
Тема 9. Організаційні форми роботи у закладах вищої освіти.	3		2		5
Тема 10. Самостійна роботи здобувачів вищої освіти.	3		2		5
Тема 11. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.	3		2		5
Тема. 12. Організація процесу виховання у вищій школі.	3		2		5
Тема 13. Методи та прийоми виховного впливу на особистість.	3		2		5
Тема 14. Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти магістратури.	3		2		5
Тема 15. Інновації в системі вищої педагогічної освіти.	3		2		5
Тема 16. Державна освітня політика.	3	9	2		14
Реферат, презентація	-	-	-	6 5	11
Разом	48	9	32	11	100

Форма контролю знань успішності здобувачів вищої освіти, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

– опитування, участь у дискусіях (0-3 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє глибокі знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно бере участь у дискусіях, диспутах; знає та дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
2	здобувач вищої освіти викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє

	розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє на середньому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; не завжди застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; іноді бере участь у дискусіях, диспутах; знає та дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; демонструє на низькому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; знає, але не завжди дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
0	відповідь відсутня; здобувач вищої освіти не бере участь у дискусіях.

- тестування (0-9 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-9	здобувач вищої освіти демонструє знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення. (30 еоретичних питань; 0,3 – за кожен правильну відповідь).

Виконання завдань самостійної роботи:

- практичні завдання (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
1	завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані неправильно.

- реферат (0-6 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату;

	дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, в процесі доповіді демонструє на високому рівні сформовані навички професійної комунікації.
3-4	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; відповіді на додаткові питання не повні; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, в процесі доповіді демонструє на достатньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
2	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді; здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє на середньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
1	є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; здобувач вищої освіти в процесі доповіді не розкриває повно тему реферату, не вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності; демонструє на низькому рівні сформовані навички професійної комунікації.
0	реферативна робота не виконана.

- мультимедійна презентація (0-5 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно з дотриманням принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
3-4	презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях теми, здобувач дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на достатньому рівні навички професійної комунікації.
2	презентація сфокусована на темі, але висвітлює її змісту частково; наявна певна організаційна структура; можуть бути незначні помилки чи незрозумілості, ибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на середньому рівні навички професійної комунікації;
1	презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; організаційна

	структура не логічна; можуть бути значні помилки чи незрозумілості, не дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на низькому рівні навички професійної комунікації.
0	презентація не виконана.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : Методичний посібник для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2011. 382 с.
2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Зайченко Т.В., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : Навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2018. 484 с.
4. Лунячек В. Е. Основи педагогіки вищої школи : Навчальний посібник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 252 с.
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. 2-ге вид-ня доповнене К. : Академвидав, 2014. 456 с.
7. Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.

Допоміжні

1. Волошин М.Д., Ларичева Л.П., Черненко Я.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2014. 260 с.
2. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 376 с.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376 с.
4. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи : теорія, практика, історія : Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с.
5. Ільченко А.М. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять з дисципліни «Педагогіка вищої школи». Полтава : ФОП Гаража, 2016. 20 с.
6. Ільченко А.М. Програма та інструктивно-методичні матеріали з дисципліни «Педагогіка вищої школи». Полтава : ФОП Гаража, 2016. 45 ст.
7. Ільченко А.М. Філософські засади становлення та розвитку гуманістичної парадигми освіти. *Філософські обрії*: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 43. К. ; Полтава. 2020. С. 123-133.
8. Ільченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». К.: Гнозис, 2019. №2. Кн. 2. Том I (24). С.219 -226.
9. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі // *Humanitarium*. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів.обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34-45.
10. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том III (81). С.184-194.
11. Ільченко А.М., Шейко С.В. Вища освіта і Болонський процес : навчальний посібник.

Полтава: РВ ПДАА, 2014. 316 с.

12. Колодій І.С. Сучасні тенденції державної освітньої політики України. Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні : зб. тез доп. XI наук.-практ. конф., 30 бер.–4 квіт. 2015 р. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. С. 235–239.
13. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с.
14. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. К. : Знання, 2007. 399 с.
15. Марченко Н.В., Макаренко О.Л., Прохор І.П., Титаренко Н.Ю., Трифонова О.М. Вища освіта України №3 (додаток 2). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». Т. 2. К., 2014 р. 480 с.
16. Наливайко Л.П. Трансформація державної освітньої політики в Україні в умовах євроінтеграції. *Право і суспільство*. 2015. № 3. Ч. 3. С. 31–36.
17. Ногас Н. Державна політика у галузі освіти України : сутність та зміст. *Актуальні проблеми правознавства*. 1 (21) / 2020. С. 87–95.
18. Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
19. Подлесна Г.В., Ільченко А.М. Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том I (79). С. 389-400.
20. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І Психологія вищої школи : підруч. для студ. ВНЗ. Вид. 3-є, випр. і доп. К. : Каравела, 2011. 360 с.
21. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608 с.
22. Шейко С.В., Колодій О.С., Ільченко А. Філософсько-теоретичні підстави концепції життєвої освіти. *Філософські обрії*: наук.-теорет. журн. / Ін-т філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 44. К. ; Полтава. 2020. С. 133-143.
23. Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : навч.посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.
24. Biggs J., Tang C. Teaching for quality learning at university. McGraw-Hill International, 2011 36 p.
25. De Boer H. et al. Progress in higher education reform across Europe : Governance reform. Enschede : Center for Higher Education Policy Studies. 2010. 695 p.
26. Henard F., Roseveare D. Fostering quality teaching in higher education: Policies and Practices. An IMHE Guide for Higher Education Institutions. 2012. 54 p.
27. ANASTASIIA BESSARAB, VOLODYMYR SADIVNYCHYI, ALLA ILCHENKO, GALYNA RIPKA, VALENTYNA SHAPOSHNIKOVA, ELVIRA TAINEL. Development of students' research activity during studying at higher education institutions. Studies of applied economics. Special issue innovation in the economy and society of the digital age. Vol. 39, No. 5 (2021). URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85107275663&origin=resultslist>
28. Kwiek Marek. Knowledge Production in European Universities: States, Markets, and Academic Entrepreneurialism. Peter Lang, 2013. 482 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. URL : http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf
2. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки України. URL: <http://profy.nplu.org/lsite/fi>
5. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
6. Т. Finikov, О. Sharov. Monitoring the integration of ukrainian higher education system into the european higher education and research area. Kyiv, 2014. 136 p. URL : http://www.edupolicy.org.ua/dx/assets/images/Analit2en_web.pdf